

Pe Kadosch

Kategorie: Pozostałe hasła

pol. Święte usta. Stowarzyszenie religijne, które powstało w getcie w drugiej połowie 1940 r. Jego celem było uchronienie ludności getta przed spożywaniem produktów zabronionych prawem religijnym. Członkowie stowarzyszenia aktywnie propagowali swoją ideę: stawali przed jatkami i pouczali konsumentów, a nawet nie zezwalali na kupno trefnego mięsa, które czasem pochodziło z padliny. Nie poprzestając na agitacji, rozpoczęli też bezpardonową walkę z tymi, którzy używali trefnych produktów w swych domach: nie dopuszczano ich do minjanu, nie wywoływano do aliji¹, nie mówiąc o modlitwie przy omedzie². Stowarzyszenie postanowiło, że: „Nieczystym ustom, uchowaj nas Boże, zabronione jest modlić się, a szczególnie przewodzić modlitwie” (wyjątek z odezwy rozlepionej w miejscach modlitw minjanów w Rosz ha-Szana 1941 r.).

Przywódcami grupy byli mojre-hojroe³ z Lutomierska reb⁴ Mendele Łęczycki (reb Mendele Lutomierski) i reb Eliezer Gutsztat.

Życie okazało się jednak silniejsze od propagowanych zasad i po roku bezskutecznej walki, w drugiej połowie 1941 r., stowarzyszenie przestało istnieć.

I.B.A. [Jerachmil Bryman]

Przypisy

1 Alija (hebr.) – wezwanie do przeczytania fragmentu Tory kierowane do któregoś z modlących się w synagodze mężczyzn. Uznawane za zaszczytne wyróżnienie.

2 Omed (jid.) – pulpit dla kantora; stół z pochyłym blatem ustawiany w synagodze po południowej stronie schodków

prowadzących do aron ha-kodesz.

3 Mojre-hojroe (hebr. more horaa) – rabin rozstrzygający wątpliwości dotyczące przepisów religijnych.

4 Reb – żydowski odpowiednik słowa „pan”.

Źródła

Encyklopedia, s. 160.

Tagi

życie religijne

Data aktualizacji: 30-07-2026

Data dodania: 11-08-2023